

* Forskning

Det forskes mye på norsk landbruk, men næringen selv får ikke tak i den nye **kunnskapen**.

Får ikke vite om ny forskning

Forskning som kan gjøre norske gårdbrukere mer framtidsrettet og effektive, når ikke alltid fram. Det viser en forstudie laget av Grønn forskning i Midt-Norge.

Frustrerende

Forstudien avdekker blant annet at produsenter og rådgivere i landbruket ikke får vite om viktige forskningsresultater i landbruket.

– Det frustrerer både forskere, næringen, rådgivere og de som finansierer forskningen, sier prosjektleder i Oi! Trøndersk Mat og Drikke, Øyvind M. Jakobsen.

Sammen med Norsk Landbruksrådgiving i Namdal, Bygdeforskning og Trøndelag forskning og utvikling har han sett på hvorfor det er så vanskelig å få slik forskning ut til de som kan ha nytte av det.

Jakobsen sier at en av utfordringene er den fragmenterte oppbygningen av landbruket. Med mange gårdsbruk fordelt over et stort område, blir det en svært omfattende jobb å komme helt ned på gårdsbruksnivå.

– I landbruket er hver enkel gårdbruker en bedriftsleder. I tillegg har du alle de som er knyttet til verdikjeden. Når så forskerne finner på noe lurt, har de derfor

en stor oppgave med å nå ut med forskningen, sier han.

Den viktige forskningen

Forskning regnes i dag som et av de viktigste virkemidlene for å øke verdiskapingen innenfor landbruket.

Det påpekes også i stortingsmeldingen Velkommen til bords, utarbeidet av Landbruks- og matdepartementet. I meldingen heter det at «Forskning og forskningsbasert innovasjon er et av de viktigste virkemidlene for å øke konkurransekraften og verdiskapingen».

– Når departementet sier det så sterkt, blir nok ikke min stemme viktigere. Men jeg støtter naturligvis dette budskapet, sier Jakobsen.

– En formidabel oppgave

Han peker også på flere faktorer som gjør at forskningen som gjøres i landbruket er vanskelig å få ut til de aktuelle målgruppene. En av utfordringene for forskerne er å nå ut til alle de ulike rådgiverne som har som oppgave å gi råd til bønder i hele landet.

– Dette en formidabel oppgave, sier Jakobsen.

Samtidig har gårdbrukerne mange kilder og kunnskapskanaler som de må forholde seg til. Det gjør at det er vanskelig å få oversikt.

Må samarbeide

Jakobsen er imidlertid ikke i tvil om at mange forskere gjør mye godt formidlingsarbeid i dag, og at forskerne når ut til en del av rådgiverne.

– Men å komme ut til alle rådgiverne vil jeg si er en uoverkom-

Fakta

Utilgjengelig forskning

* **Norsk Landbruksrådgiving** i Namdal, Norsk senter for bygdeforskning, Trøndelag forskning og utvikling og Trøndersk Mat og drikke Oi! har foretatt en forstudie på hvordan forskning kommer jordbruksnæringen til gode.

* **En av konklusjonene** er at forskning som kan øke bondens fortjeneste, ikke kommer fram til dem som kan dra nytte av det.

* **I dag forskes** det blant annet på nye arter som skal gi mer avling. Dette er imidlertid kunnskap som i stor grad ikke kommer verken rådgivere eller gårdbrukere i hende.

* **Et av tiltakene** for å gjøre mer forskning tilgjengelig, er å lage en internettportal der forskningsbasert kunnskap gjøres tilgjengelig.

melig oppgave. Derfor trenger vi verktøy for å gjøre resultatene av forskningen tilgjengelige, sier han.

Skal en nå målet må en samarbeide, og Jakobsen sier det er mange som ønsker å finne gode framtidige løsninger. De fleste av bøndene som er intervjuet i forstudien, sier de har et distansert forhold til forskning.

Ofte henter gårdbrukerne inn kunnskap fra flere kilder, og de skiller ikke nødvendigvis på om kunnskapen er forsknings- eller erfaringsbasert. Forstudien viser at de aller fleste bøndene har rådgivere innenfor Tine, Nortura og Norsk Landbruksrådgiving.

HÅVARD ZEINER
redaksjonen@nationen.no

Fortsatt grønt: Det er lite som tyder på at det er november i åkeren til Sven Kleppa

Sliter med å fin

Gårdbruker Sven Kleppa i Steinkjer sier han kunne fått mer effektiv drift med ny kunnskap gjort tilgjengelig gjennom forskning.

– Men det vi ikke har lest, det vet vi ingenting om, sier Kleppa.

Gårdbrukeren i Beitstad i Steinkjer har en melkekvote på

360 tonn og et gressareal på om lag 500 dekar.

Tredjeslåt for første gang

En fin og varm sommer gjorde at

FRUSTRERENDE

«Det frustrerer både forskere, næringen, rådgivere og de som finansierer forskningen.»

ØYVIND M. JAKOBSEN, PROSJEKTLEDER
I OI! TRØNDRSK MAT OG DRIKKE

i Beitstad. Nye gressorter som er bedre tilpasset mildere klima, kunne imidlertid gitt større gressavling.

FOTO: HÅVARD ZEINER

ne fram i jungelen av ny kunnskap

Kleppa for første gang tok tredje-slåtten i høst. Mildere vår og høst gjør det mer fordelaktig å høste inn tre ganger.
Her kan nye gressorter som

brukes lenger sør i Europa føre til større avlinger, og dermed mer fôr til melkekyrne.
– Det kan det vær fordelaktig å satse på frøsorter som vokser lengre utover høsten, sier Kleppa. Problemet er bare å få kunnskap om hva som finnes på markedet av fôr.
Gress er best
Kleppa har derfor inntil videre valgt å holde seg til samme

frøblanding som tidligere. Økt gressavling hadde imidlertid fått store positive ringvirkninger for
TIDSTYV
«Tar det for lang tid å lete seg fram til ny kunnskap, er det uaktuelt.»
SVEN KLEPPA, GÅRDBRUKER

driften. Mer gress til kyrne er nemlig positivt på mange måter.
– Det er høyere energikonsentrasjon i gresset, noe som gjør at jeg trenger å bruke mindre fôr. Grovfôr har også bedre kvalitet enn kraftfôr, sier Kleppa.
Som alle andre gårdbrukere er også Kleppa interessert i å effektivisere. Men det skal ikke ta for lang tid å lese seg opp på ny kunnskap.
– I dag er det såpass hektisk at

jeg ikke rekker å gjennomføre det jeg har kunnskap om. Tar det for lang tid å lete seg fram til ny kunnskap, er det uaktuelt. Ny forskning bør derfor være lett tilgjengelig, sier han.
Kleppa er derfor positiv til at forstudien foreslår å opprette et eget nettsted der relevant kunnskap samles.
– Men det beste er en god kombinasjon av rådgivertjeneste og informasjon på nettet, sier han.